

Pita ndê bapia ñamata-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Ñgac nañ to bapia dindéc iñ Pita, Yisu ndê aposel dañ. Iñ to têtñ lau sêkêñ whiñ-nga nañ sêmbo babalip tòm gameñ hoñ nañ lau Rom-nga sem gôliñ. Lau dau sêhóc ñawapac daêsam, ma lau sêkêñ kisa ñac tu sêkêñ whiñ Yisu-nga.

Pita tac whiñ bu puc ñac dôñ, bu sêlhac ñaŋga ma ti atac ñayham tu mwasiñ atu ti ñawasi atu nañ Anötö gic bata tu ñac-nga yêc undambê. Tòm Anötö uñ Yisu sa akêñ lau batê-nga, nañ oc kôm têtñ ñac bocdinañ. Iñ to yom pi ñandê ti ñawapac daêsam nañ Yisu hóc têtñ ndoc iñ mbo nom, ma sôm bu lau nañ sêñkuc Yisu, nañ sêwêkaiñ iñ ndê lêtñ dinañ. Iñ whê sa bu ñawapac tidau-tidau gitôm bu puc ñac dôñ, ma tiñambu têtñ ndoc Pômdau mbu meñ, nañ ñac oc sêtap waê atu sa. Ma Pita to yom pi lêtñ ñayham ma dabuñ bu lau sêkêñ whiñ-nga sêñkuc.

Pita gic hu ndê bapia ñamata-nga

¹ Aô Pita, Yisu Kilisi ndê aposel, gato bapia dindéc têtñ mac lau nañ Anötö kêyalin mac sa, mac lau nañ ambo nom atôm lau apa, ma andöc babalip yêc gameñ Pontus, Galesia,

Kapadosia, Esia ma Bitinia-nga. ² Daman Anötö kêyalê gêñ hoñ muñ su, dec kêyaliñ mac sa bu Yisu Kilisi ndê dac êngwasiñ mac nem sac hoñ su, ma bu ñalau Dabuñ kôm mac ati lau dabuñ, nañ dañam wambu Kilisi ñapep. Mwasin ti yom malô akêñ Anötö êñsalê mac ahuc.

*Yom pi Anötö ndê mwasin atu nem yac si-
nga*

³ Tampiñ Anötö, yac neñ Pômdau Yisu Kilisi ndê Damba. Ñahu bu in tawalô yac ndu andô, dec kôm yac datiwakuc. Gêñ dau ñandô sa bocdec bu, in uñ Yisu sa akêñ lau batê-nga, ma piñ yac dôñ tam damiñ in, ma bocdinañ dec yac dakêñ batan ñandô ñayham kêlêc, nañ bu oc dandöc tañli ñapañ. ⁴ Ma dawêkaiñ gêñ lêñsêm ñayham, nañ ndê ñawasi oc niñga dom, ma tôm dom bu tisac me hê su. Anötö po gêñ dau sa gwanan tu mac-nga yêc undambê. ⁵ Mac atap Anötö ndê mwasin nem mac si-nga sa su, ma in kêmasan mwasin dau ña-ñandô su ma hôñ têm bu tôc ñandô dau asê tiawê têt bêt ñambu-nga. Ma tu mac nem akêñ whiñ-nga, dec Anötö ndê ñaclai oc yob mac e atap ñandô dau sa.

⁶ Aô kayalê bu mac ambo ti atac ñayham atu ñapañ tu Anötö ndê mwasin hoñ dinañ-nga. Magoc aô kayalê bu ñawapac daêsam tap mac sa têt ñasawa dindec, dec kôm mac nem ñalôm ñawapac whiñ. Mac ac waê bu atap gêñ dau sa, magoc in gêñ ñasawa apê-nga eñ.

⁷ Mac añyalê bu lau sêpec gol tu bu ñadômbwi

ningga ma gol ηawasi solop gacgen yêc. Ma ηalên tigen, ηawapac naη tap mac sa, naη meη bu ênsahê mac nem akên whiη. Anötö gêlic mac nem akên whiη bu gên ηandô, gitôm gên ηaôli atu, naη hêc gêlêc gol naη oc ningga whiη nom dindec, naη su. Ma mac bu ahêc ηawapac ma asap nem akên whiη dôη ηaηga, dec têt ndoc Yisu Kilisi mbu meη têt bêc ηambu-ηga, naη iη oc toc mac sa ma kên waê ti ηawasi ηayham têt mac. ⁸ Mac nem daη gêlic Yisu pi tandô dom, têt ηamata-ηga e meη têt kwahic dec, magoc mac atac whiη iη ma akên whiη iη ambo. Ma mac nem atac ηayham tu iη-ηga iη gên atu andô, ma hêc gêlêc ηamalac si gauc me yom tu awê sa-ηga. ⁹ Ma ndoc meη kêpiη bu mac atap Anötö ndê mwasiη nem mac si-ηga ηa-ηandô sa, naη ti mac nem akên whiη ηahu.

Propet sêhoc Anötö ndê lêt nem yac si-ηga asê

¹⁰⁻¹¹ Lau propet sêhoc yom asê muη su, pi mwasiη naη mac atap sa su. Kilisi ndê Ŋalau mbo ηac si ηalôm, ma kêgilí ηac bu sêhoc yom asê pi Anötö ndê lêt nem lau si-ηga. Ŋalau dau hoc asê têt ηac gwanaη su, bu Anötö ndê Mesaya oc hêc ηandê, ma tiηambu tap ηawasi atu sa. Magoc ηac sêηyalê têt ti ndoc ma ηalên su dom, ma tu dinaη-ηga dec sêkôm ηaηga bu sêkip ηahu sa. ¹² Ŋalau têt asê têt lau propet bu yom naη sêhoc asê, naη tu ηac dau-ηga dom, magoc sêhoc asê gwanaη tu sênem mac sa-ηga. Ma lau naη sêhoc ηawaê

ɲayham asê tɛɲ mac, naɲ sêwhê yom dau sa ɲa Ɔjalau Dabuɲ naɲ Anötö kɛɲ sip akɛɲ undambê meɲ, naɲ ndê ɲaclai. Gɛɲ hoɲ naɲ propet sêhoc asê, naɲ Anötö ndê aɲela bocdinaɲ tac whiɲ ndu andô bu sɛɲyalê ma sêlic ɲandô.

Dasa lɛɲ dabuɲ dandic ɲawaê

¹³ Tu dinaɲ-ɲga dec akôc gauc ɲapep pi lɛɲ bocke iɲ lɛɲ solop tu asa-ɲga, ma ambo ti nem gauc ɲawa. Akɛɲ batam ɲapaɲ ti tamkwê mwasiɲ atu naɲ mac oc atap sa tɛɲ bêc naɲ Yisu oc hoc dau asê. ¹⁴ Mac ati Anötö ndê balêkoc solop, dec daɲam wambu iɲ ɲapep, ma ahu mêtê sac hoɲ naɲ mac akôm tɛɲ ndoc mac am gauc Anötö, naɲ siɲ. ¹⁵ Anötö naɲ kêgalêm mac sa ati iɲ ndê, naɲ iɲ dabuɲ andô. Tu dinaɲ-ɲga dec ayob daôm nem lɛɲ hoɲ bu akôm mêtê dabuɲ eɲ, atôm iɲ dau. ¹⁶ Bu sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu:

Aö Anötö dabuɲ, bocdinaɲ asa nem lɛɲ dabuɲ eɲ. *[Lev 11:44-45]*

¹⁷ Ambo nom atôm lau apa, ma atôc Anötö ma atoc iɲ sa ɲapep. Ɔjahu bu Anötö, naɲ mac ata bu Damaɲ, naɲ oc toc ɲamalac daɲ sa hôc gêlêc daɲ dom, tɛɲ ndoc iɲ êɲsahê lau hoɲ pi ɲac si lɛɲ. Iɲ oc êɲsahê lau hoɲ ɲa dôhôn tigeɲ. ¹⁸ Muɲ-ɲga mac atôm lau akiɲ mêtê sac-ɲga, tu lɛɲ gauc mbasi-ɲga naɲ apami sic dulu tɛɲ mac. Magoc Anötö gêmlihi ti kêgapwêc mac su yêc sakiɲ mêtê sac-ɲga dinaɲ. Iɲ gêmlihi mac su, ɲa gɛɲ naɲ oc niɲga whiɲ nom dindec gitôm gol me silba, naɲ dom. Mba. Mac aɲyalê su bu ¹⁹ iɲ gêmlihi mac su ɲa Kilisi

ndê dac, naŋ hóc gêlêc gêŋ ŋaôli atu-tu nom-ŋga hoŋ su. Kilisi kêŋ dau ti da gitôm domba ŋawasi ŋayham naŋ ŋasac mbasi. ²⁰ Anötö kêyaliŋ iŋ sa têtŋ ndoc iŋ kêŋ undambê ti nom su dom, ma têtŋ iŋ asê tiawê têtŋ têtŋ ŋambu-ŋga dindec, tu mac-ŋga. ²¹ Ma tu gêŋ naŋ Kilisi dau kôm tu mac-ŋga, dec mac akêŋ whiŋ Anötö, naŋ uŋ iŋ sa akêŋ lau batê-ŋga, ma kêŋ ŋawasi atu têtŋ iŋ. Bocdinaŋ kwahic dec Anötö ti mac nem akêŋ whiŋ ŋahu, ma mac akêŋ batam bu atap mwasiŋ atu naŋ iŋ gic bata têtŋ mac, naŋ sa.

²² Mac asôc yom ŋandô ŋapu su, dec ahu lêŋ ti mêtê ŋadômbwi hoŋ siŋ su, tu bu aŋkuc mêtê ŋandô atac whiŋ asidôwai-ŋga. Bocdinaŋ kwahic dec aô wateŋ mac bu akêŋ nem ŋalôm sambuc bu akôm mêtê dau ŋandô sa-ŋga. ²³ Bu mac atiwakuc su. Mac atiwakuc ŋahu sip gêŋ nom-ŋga naŋ gic waê bu niŋga, naŋ daŋ dom. Mba. Mac atiwakuc ŋahu sip Anötö ndê Yom naŋ gitôm gêŋ tali, ma oc yêc ŋapaŋ eŋ. ²⁴ Tôm yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Ŋamalac nom-ŋga hoŋ sêtôm kwaŋ, ma ŋac si waê gitôm ŋaola ôm-ŋga.

Kwaŋ yêc ŋasawa apê ma tibasô, ma ŋaola bocdinaŋ kêsôlô.

²⁵ Magoc Pômdau ndê yom yêc ŋapaŋ. [*Ais 40:6-8*]

Ma Pômdau ndê yom dau, iŋ ŋawaê ŋayham naŋ sêhoc asê têtŋ mac su.

2

¹ Tu dinaŋ-ŋga dec ahu mêtê sac-sac hoŋ siŋ.

Mêtê alic lau sac-nga hoŋ, mêtê aŋsau lau-nga, mêtê dasôm yom ŋayham magoc dakôm ŋandô sa dom-nga, mêtê lêmuŋ-nga ti lêŋ dapu lau-nga tidau-tidau, naŋ ahu hoŋ siŋ. ² Akôm ŋaŋga bu akôc Anötö ndê yom sa sip nem ŋalôm e tidôŋ, ŋalêŋ tigeŋ tôm balêkoc dedec tac whiŋ bu sênôm su. Ma tôm dinda ndê su gêm balêkoc dedec sa bu sêtiatu, dec Anötö ndê yom oc kôm mac nem akêŋ whiŋ êŋsôwec tiatu ma alhac ŋaŋga e atap Anötö ndê mwasiŋ nem mac si-nga ŋa-ŋandô sa. ³ Mac aŋyalê Pômdau su ma aŋsahê su bu iŋ ndê mwasiŋ iŋ ŋayham, bocdinaŋ dec ahu mêtê sac hoŋ siŋ, ma aŋsalê gêŋ tu puc gatôm dôŋ-nga.

Yisu ti hoc ŋamata-nga andu-nga

⁴ Atigasuc Pômdau Yisu naŋ gitôm hoc tali naŋ Anötö kêyalin sa ti hoc ŋamata-nga bu kwê ndê andu lhac ŋahô-nga. Ŋamalac sêtec iŋ, magoc Anötö dau kêyalin iŋ sa, ma gêlic iŋ ŋayham kêlêc. ⁵ Mac bocdinaŋ atôm hoc tali naŋ Anötö bu kwê sa ti Ŋalau Dabuŋ ndê andu. Ma iŋ kêyalin mac sa ati lau dabuŋ, bu anem akiŋ iŋ atôm iŋ ndê lau dabuŋsiga. Ma mac nem gweleŋ ŋandô, naŋ bu akêŋ daôm sambuc atôm da naŋ iŋ oc lic ŋayham, ma kôc sa tu Yisu Kilisi-nga. ⁶ Tôm yom naŋ Anötö sôm pi Kilisi, naŋ sêto yêc bocdec bu:

Alic su naŋ! Aö gakêŋ hoc daŋ kalhac Lôc †Sayon, naŋ aö dauŋ kayalin sa ma galic ŋayham kêlêc bu ti hoc ŋamata-nga andu-nga.

Asa naŋ kên whiŋ iŋ, naŋ oc maya dau dom.

[Ais 28:16]

⁷ Mac akên whiŋ dec alic hoc dau ŋayham kêlêc. Magoc lau naŋ sêkên whiŋ dom, naŋ sêtec hoc dau tôm sêto yêc bocdec bu:

Hoc naŋ lau sêkwê andu-ŋga sêtec, naŋ kwahic ti hoc ŋamata-ŋga yêc andu dau.

[BW 118:22]

⁸ Ma yom daŋ tiyham yêc bocdec:

Iŋ hoc naŋ lau daêsam oc sêtiŋ gahi pi ma sêpeŋ.

[Ais 8:14-15]

Ŋac sêpeŋ, ŋahu bu sêtec yom pi Kilisi, tôm yom naŋ Anötö hoc asê gwanaj su.

Anötö ndê lau si lêŋ

⁹ Magoc Anötö, naŋ kêgalêm mac sa bu ahu ŋasec siŋ ma ambo iŋ ndê ŋawê atu ŋalôm, naŋ kêyaliŋ mac sa muŋ su ati iŋ ndê, ma bu ati gôlôwac dabuŋ toŋ tigeŋ, ma anem akiŋ iŋ gitôm lau dabuŋsiga naŋ sem akiŋ ŋac si Kiŋ. Iŋ kôc mac sa ati iŋ dau ndê lau, tu bu ahoc yom asê pi gêŋ atu-tu hoŋ naŋ iŋ kôm tu mac-ŋga. ¹⁰ Muŋ-ŋga mac Anötö ndê lau dom, magoc kwahic dec ati Anötö ndê lau solop. Ma muŋ-ŋga mac atap iŋ ndê tawalô sa dom, magoc kwahic dec mac atap sa su.*

* **2:10** Pita kôc gauc pi yom naŋ propet akwa Hosea to muŋ su. Anötö sôm têt Hosea bu sam iŋ ndê balêkoc daŋ bu 'Aneŋ lau dom' (Hos 1:9; 2:23b), ma daŋ bu 'Lau naŋ aô atac whiŋ ŋac dom' (Hos 1:6; 2:23a). Balêkoc lu dinaŋ sêti dôhôn lau Israel-ŋga naŋ daŋgapêc têt Anötö. Magoc tiŋambu iŋ tawalô lau Israel-ŋga, dec sam ŋac bu 'Aneŋ lau' (Hos 2:1, 23b) ma 'Lau atac whiŋ-ŋga' (Hos 2:1, 23a).

¹¹ Aneŋ lau atac whiŋ-ŋga. Nom dindec ti mac nem malam ŋandô dom, magoc mac ambo atôm lau apa. Aô bu wanem la mac bu akôm mêtê sac-sac ŋalôm akwa-ŋga ŋandô sa dom. Bu mêtê kaiŋ dinaŋ gitôm ŋacyo naŋ gic siŋ têtŋ mac ŋapaŋ, ma gitôm bu seŋ mac nem gatôm su. ¹² Mboe lau naŋ sêkêtŋ whiŋ dom, naŋ oc sêŋgôliŋ yom pi mac, ma sêsôm bu mac lau akôm sac-ŋga. Magoc ambo awhiŋ ŋac ma ayob bu akôm mêtê ŋayham eŋ, dec ŋac oc sêlic bu mac nem lêŋ ti sakiŋ hoŋ ŋayham, ma mboe oc ti lêŋ bu sênem dau kwi ma sêkôc Anötö sa ti ŋac si Pômdau, ma sêmpîŋ iŋ têtŋ ndoc iŋ mbu têtŋ yac meŋ.

Dasôc gôliŋwaga ti ŋadaui ŋapu

¹³ Tu Pômdau-ŋga dec asôc lau hoŋ naŋ sem gôliŋ sêmbo nom, naŋ ŋapu. Asa naŋ ti mac nem kiŋ atu, naŋ asôc iŋ ŋapu. ¹⁴ Ma lau naŋ kiŋ dau kêkiŋ bu sênem gôliŋ gameŋ ŋatô, naŋ asôc ŋac ŋapu bocdinaŋ. Iŋ kêkiŋ ŋac bu sêkêtŋ ŋagêyô têtŋ lau naŋ sêkôm sac, ma bu sêtoc lau naŋ sêkôm ŋayham, naŋ sa. ¹⁵ Bu Anötö tac whiŋ bu mac akôm mêtê ŋayham eŋ, e lau gauc mbasi-ŋga naŋ sêŋyalê iŋ ti ndê yom dom, naŋ sêŋgapic whasuŋ ahuc, ma tôm dom bu sêŋgôliŋ yom pi mac. ¹⁶ Ambo atôm lau akiŋ ŋambwa dom, magoc ambo atôm lau naŋ sêti ŋadau dau. Magoc gauc nem bu yom dau kêŋ ŋasawa têtŋ mac bu asa lêŋ sac-ŋga dom. Mba. Bu kwahic dec mac ati Anötö dau ndê lau akiŋ, dec asa nem lêŋ aŋkuc iŋ ndê atac whiŋ. ¹⁷ Atoc lau hoŋ sa ŋapep, ambo ti

atac whiṅ asidôwai sêkêṅ whiṅ-ṅga hoṅ, atôc Anötö ti asôc iṅ ṅapu ṅapep, ma atoc nem kiṅ nom-ṅga sa.

¹⁸ Mac lau naṅ am akiṅ ṅadaui, asôc ṅac ṅapu ma atoc ṅac sa ṅapep. Akôm ṅalêṅ tigeṅ têṅ ṅadaui ṅayham naṅ sêyob mac ṅapep, ma têṅ ṅadaui sac naṅ si ṅalôm apê, naṅ bocdinaṅ. ¹⁹⁻²⁰ Mac bu akôm sac dom, magoc sêkêṅ ṅandê têṅ mac tu aṅyalê Anötö ma aṅkuc iṅ-ṅga, dec ahôc gêṅ dau, ma gauc nem bu Anötö gitôm bu êmwasiṅ mac ô ṅandê dinaṅ. Magoc mac bu akôm sac ma sêndic mac, naṅ tamkwê mwasiṅ daṅ ô ṅandê dau dom, bu iṅ lêṅ solop bu sêmatôc mac.

Taṅkuc Kilisi ndê dôhôn hóc ṅandê-ṅga

²¹ Bu lau naṅ Anötö kêgalêm ṅac sa, naṅ sic waê bu sêhóc ṅawapac kaiṅ dinaṅ. ṅahu bu Kilisi hóc ṅandê tu mac-ṅga bocdinaṅ, dec tôc dôhôn têṅ mac bu aṅkuc-ṅga. ²² Tôm yom naṅ sêto yêc naṅ sôm bocdec bu:

Iṅ kôm sac daṅ dom, ma sôm yom sac daṅ sa whasuṅ dom. *[Ais 53:9]*

²³ Têṅ ndoc lau sêsôm yom sac-sac pi iṅ ti sêpu iṅ, naṅ iṅ sôm yom sac daṅ ô dom. Ma têṅ ndoc sêkêṅ iṅ hóc ṅandê, naṅ gic ndoc ṅac bu kêṅ ṅagêyô-ṅga dom. Mba. Iṅ kêṅ dau sambuc sip Anötö amba, naṅ oc êmatôc gêṅ hoṅ ṅalêṅ gitêṅ. ²⁴ Iṅ hóc yac neṅ sac ṅagêyô pi dau ṅamlic, têṅ ndoc iṅ mbac ndu pi a gicso dau. Iṅ kôm bocdinaṅ tu bu yac dahu mêtê sac siṅ gitôm lau batê sêhu gêṅ nom-ṅga siṅ, ma dambo taṅli ti dasa lêṅ gitêṅ eṅ. Mêtê sac

in̄ gitôm gêm̄bac atu nañ kôm yac hon̄, magoc ñandê atu nañ Yisu hôc, nañ kôm yac ñayham sa tiyham. ²⁵ Bu muñ-nga mac akôm mêtê sac tidau-tidau tôm domba nañ si ñadau mbasi, ma sêmbo babalip. Magoc kwahic dec mac ambu atên ñgac ñayham yob domba-nga, nañ yob mac nem gatôm ñapep eñ.

3

Lauwhê ma laungac si lên ñayham

¹ Aô bu wanem la mac lauwê whiñ bocdec bu, asôc nem akweñi ñapu ñapep. Ma ñalên dinañ mac nañ nem akweñi sêkêñ whiñ yom ñandô dom, nañ mboe mac nem lên ñayham oc nditôm bu nem ñac kwi ma sêkêñ whiñ. ñac oc sênem dau kwi ñahu sip yom daêsam nañ mac bu asôm tu bu anem ñac kwi-nga dom. ² Mba. Sêkac dau kwi ñahu sip ñac sêlic bu mac atoc Pômdau sa ñandô, ma asa nem lên ñawasi eñ.

³ Mac lauwê añgô. Akôc gauc ñapep pi gên awê-nga tôm anem bocbiñ kêclauñ, me gôlôn ñamlic-nga ti ñakwê ñaôli atu-tu. Bu gên dinañ ñadañ oc kôm mac ati lauwê ti añôm yêc Anötô añgô-nga dom, ma bocdinañ gauc nem êñlêc dom. ⁴ Gên nañ kôm mac ati lauwê ti añôm yêc Anötô añgô-nga, nañ lên ñayham ti lên malô nañ yêc siñ dau yêc nem ñalôm. Mêtê kaiñ dinañ Anötô tac whiñ hôc gêlêc, ma oc tôm dom bu niñga. ⁵ Bu lauwê dabuñ muñ-nga-nga nañ sêkêñ whiñ Anötô, nañ sênkuc lên tigeñ dinañ. ñac sêsôc si ñgaci ñapu, dec sêti lauwê ti añgô. ⁶ Gauc nem Sara, nañ sôc

in nakweŋ Abraham ŋapu ma sam in bu ndê ŋadau. Ma mac bu akôm mêtê ŋayham eŋ, ma atöc daôm tu gêŋ daŋ-ŋga dom, naŋ mac atôm Sara ndê atuwêi.

⁷ Ma aö bu wanem la mac lau-ŋgac whiŋ bocdec bu. Mac aŋyalê su bu mac nem lauwhêi si licwalô gitôm mac nem dom. Bocdinaŋ ayob bu asa lêŋ ti gauc tu ambo awhiŋ ŋac-ŋga, ma bu atoc ŋac sa ŋapep. Ma gauc nem bu mac hoŋ oc atap Anötö ndê mwasiŋ andöc tamli-ŋga sa awhiŋ daôm. Mac laungac aŋkuc lêŋ dinaŋ, dec gêŋ daŋ oc lhac mbec naŋ ateq têtŋ Anötö, naŋ ahuc dom.

Lêŋ ŋayham bu lau sêkêŋ whiŋ-ŋga hoŋ sêŋkuc

⁸ Aö bu wasôm yom ŋatô tiyham naŋ gic waê mac hoŋ. Ambo awhiŋ daôm ti ŋalôm tigeŋ. Tamwalô nem asidôwai naŋ sêhök ŋawapac, ma anem ŋac sa bu atöc nem atac whiŋ ŋac-ŋga asê. Ma ahu gauc atoc daôm sa-ŋga hoŋ siŋ. ⁹ Lau bu sêpu mac me sêkôm mêtê sac tidau-tidau têtŋ mac, naŋ ayob bu akôm ô dom. Magoc asôm yom ŋayham ma anem mbec lau dau. Ŋahu bu Anötö kêgalêm mac sa bu atap in dau ndê mbec ŋamwasiŋ sa. ¹⁰ Gauc nem yom naŋ sêto yêc bocdec:

Asa naŋ tac whiŋ bu mbo ŋayham tôm in ndê têtŋ mbo tali-ŋga, naŋ yob whasuŋ têtŋ yom sac-sac ma yom tasaŋ hoŋ. ¹¹ In puc dômbwê mêtê sac hoŋ ma kôm mêtê ŋayham eŋ, ma êŋsahê ŋaŋga bu sa ndê lêŋ hoŋ malô eŋ.

12 Ñahu bu Pômdau tatiñ lau gitêñ ma kêñ dañga ñac si mbec. Magoc iñ atac tec ma añgô yaê lau sêkôm sac-ñga. *[BW 34:12-16]*

Lau nañ sêsa lêñ gitêñ, nañ oc sêtap kisa sa

13 Mac bu akêñ nem ñalôm sambuc tu akôm mêtê ñayham-ñga, dec asa oc kêñ sac mac? 14 Magoc mac bu ahôc ñawapac ma atap kisa sa tu asa lêñ gitêñ-ñga, nañ atôc daôm ti ahêgo daôm dom, bu mac atap Anötö ndê mwasiñ sa su. 15 Apo Kilisi sa ti Pômdau ndöc nem ñalôm. Akôc gauc ñapañ pi Anötö ndê mwasiñ ñayham nañ mac tamkwê ambo, dec têm bocke lau bu sêndac mac pi gêñ dau, nañ mac atôm bu awêhê gêñ dau ñahu sa têñ ñac. 16 Magoc akôm gêñ dau ti asap lêñ malô dôñ, ma atoc lau hoñ sa. Ayob daôm bu asa nem lêñ hoñ ñapep eñ, dec oc tôm bu ambo ti atac pa su bu mac nem giso mbasi. Ma lau nañ sêpu lêñ ñayham nañ mac asa tu akêñ whiñ Kilisi-ñga, nañ oc maya dau tu ñac si yom-ñga. 17 Anötö bu kêñ ñasawa têñ lau bu sêkêñ ñawapac têñ mac tu akôm mêtê ñayham-ñga, nañ ñayham, hôc gêlêc sêkêñ ñawapac têñ mac tu akôm mêtê sac-ñga.

Kilisi ndê mbac ndu ña-ñandô

18 Bu Kilisi dau mbac ndu tidim tigeñ tu lau hoñ si sac-ñga. Kilisi iñ ñgac gitêñ, tigeñ iñ hôc ñawapac dau ô yac lau dakôm sac-ñga, bu êmasañ lêñ datigasuc Anötö-ñga. Iñ mbac ndu gitôm ñamalac ti ñamlic nom-ñga, magoc Anötö uñ iñ sa ti ñalau. 19 Ma ti ñalau

dec iŋ gi hoc ndê tisa ŋawaê asê, têŋ ŋalau naŋ sêndöc gapocwalô. ²⁰ ŋalau dinaŋ,* ŋac daŋgapêc têŋ Anötö têŋ Noa ndê têm. Têŋ têm dinaŋ Anötö kôc ndê ŋalôm dôŋ, ma hôŋ Noa bu ndic dabiŋ waŋ atu naŋ iŋ sô. Ma waŋ dau gêm lau 8 solop si têŋ ndoc bu suŋ atu. ²¹ Bu dau tôm d ôhôŋ tu busaŋgu naŋ gêm mac lau têm kwahic dec-ŋga si. Busaŋgu dau gêm mac sa bu kêgwasiŋ ŋadômbwi ŋamlic-ŋga su ŋambwa dom. Magoc bu dau gêm mac si bu iŋ piŋ mac dôŋ am damiŋ Yisu Kilisi tu iŋ ndê tisa akêŋ lau batê-ŋga, ma tôc asê bu mac amatiŋ pwac awhiŋ Anötö bu asa nem lêŋ ŋawasi eŋ ambo iŋ aŋgô-ŋga. ²² Ma Kilisi dau pi undambê gi su, ma ndöc Anötö ndê andô-ŋga, ma aŋela ma gôliŋ ti ŋaclai hoŋ sêsôc iŋ ŋapu.

4

Lau sêkêŋ whiŋ-ŋga si lêŋ

¹ Kilisi hôc ŋandê ma mbac ndu tôm ŋa-malac, ma boc-dinaŋ dec akôc gauc pi iŋ ndê lêŋ dinaŋ, ma amasaŋ daôm bu aŋkuc iŋ. Bu

---

* **3:20** Yom dau ŋahu yêc awê dom. Lau ŋatô gauc gêm bu ŋalau dinaŋ, ŋac aŋela sac naŋ daŋgapêc têŋ Anötö têŋ Noa ndê têm, dec iŋ kêŋ ŋac sêndöc gapocwalô ŋapaŋ (alic Gen 6:1-3; ma 2 Pit 2:4). Ma lau ŋatô gauc gêm bu ŋac lau nom-ŋga naŋ daŋgapêc têŋ Anötö têŋ Noa ndê têm, naŋ si ŋalau. Ma yom naŋ Yisu hoc asê têŋ ŋalau dinaŋ, naŋ bu tôc asê têŋ ŋac bu iŋ ku ŋac ti iŋ ndê ŋacyo hoŋ dulu, têŋ ndoc iŋ mbac ndu pi a gicso dau ma tisa tiyham.

asa naŋ töc dau dom bu hóc ɲandê tu Kilisi-
ɲga, naŋ töc asê bu iŋ tec lêng mêtê sac-ɲga.
² Ma boc-dinaŋ mêtê sac ɲalôm ɲagalac-ɲga
oc tòm dom bu nem gôliŋ iŋ tiyham, ma iŋ oc
sa ndê lêng hoŋ tòm Anötö ndê atac whiŋ, e iŋ
ndê tèm mbo tali-ɲga pacndê. ³ Bu tèm baliŋ
hic su mac akôm mêtê sac tidau-tidau, tòm lau
naŋ sem gauc Anötö, naŋ sêkôm. Lau kaiŋ
dinaŋ sêngamiŋ dau têng mêtê sac daŋ dom.
Sêkôm mêtê ɲalôm ɲagalac-ɲga ti mockaiŋ-
ɲga maya pac, seŋ asam ti sênôm gêŋ êŋiŋ
ɲac-ɲga ɲapaŋ, ma sêkôm mêtê sac tu sênem
akiŋ gwam-ɲga. ⁴ Ma kwahic dec sêlic bu mac
lau akêŋ whiŋ-ɲga ahu ɲac si mêtê wachuc
ti lêng sêkôm mêtê sac bambaliŋ-ɲga siŋ su,
dec ɲac gauc gêm yom daêsam ma sêmbaliŋ
yom ɲamalic daêsam pi mac, tu sêpu mac-
ɲga. ⁵ Magoc Anötö oc êŋsu lau dau pi ɲac
si mêtê têng iŋ ndê bêc êmatôc lau-ɲga. Iŋ
kêmasaŋ dau su bu êŋsahê lau naŋ sêmbo tali
ti ɲac naŋ sêmbac ndu su. ⁶ Tu yom dinaŋ-ɲga
dec sêhoc ɲawaê ɲayham asê têng lau. Ma lau
naŋ sêmbac ndu su, naŋ si sêmbac ndu kêkuc
lêng matôc-ɲga naŋ lau nom-ɲga hoŋ sic waê
bu sêtap sa tu sêkôm sac-ɲga. Magoc tu ɲac
sêngô ɲawaê ɲayham su-ɲga, dec ɲac si gatu
gitôm bu oc mbo tali whiŋ Anötö.

⁷ Tèm meŋ kêpiŋ su bu gêŋ kwahic dec-ɲga
hoŋ oc niŋga. Bocdinaŋ atimêtê daôm ɲapep
ma ambo ti gauc ɲawa tu ateng mbec-ɲga.
⁸ Asap mêtê atac whiŋ asidôwai-ɲga dôŋ hóc
gêlêc mêtê ɲayham hoŋ su. Bu asa naŋ mêtê

atac whiŋ-ŋga gêm iŋ ahuc, naŋ tôm bu suc sac bocke naŋ iŋ ndê asidôwai sêkôm têt iŋ ŋapaŋ, naŋ kwi. ⁹ Akôc lau sa ti andic ya ŋac, ma akôm ti atac ŋayham eŋ. ¹⁰ Anötö gic sam iŋ ndê mwasiŋ têt mac hoŋ bu akôm gweleŋ tidau-tidau. Akôc mwasiŋ dau sa ŋambwa dom, magoc mac tigeŋ-tigeŋ anem akiŋ nem asidôwai ŋapep tôm mwasiŋ dau puc mac dôŋ. ¹¹ Am asa naŋ tap mwasiŋ hoc yom asê-ŋga sa, naŋ sôm yom tôm Anötö dau sôm yom sa am whamsuŋ. Am asa naŋ bu nem akiŋ gôlôwac dabuŋ, naŋ nem akiŋ tôm licwalô naŋ Anötö kêŋ têt am. Ma tu sakiŋ tidau-tidau naŋ mac hoŋ akôm-ŋga, naŋ dec lau oc sêmpiŋ Anötö tu Yisu Kilisi-ŋga. Datoc iŋ sa tu iŋ ndê ŋawasi ti ŋaclai-ŋga tôm têt hoŋ ndi. Yomandô.

Lau naŋ sêkêt whiŋ Kilisi oc sêtap kisa sa

¹² O aneŋ lau atac whiŋ-ŋga. Asö tu ŋawapac ti kisa naŋ kwahic dec mac ahôc, naŋ-ŋga dom. Alic tôm gêt wakuc naŋ am gauc ŋahu, naŋ dom. ¹³ Magoc atac ŋayham bu mac awêkaiŋ Kilisi ndê lêt hôc ŋandê-ŋga. Ma bocdinaŋ têt ndoc iŋ mbu meŋ, ma lau hoŋ sêlic iŋ ndê ŋawasi atu, naŋ mac oc atac ŋayham atu bocdinaŋ. ¹⁴ Lau bu sêpu mac tu Kilisi ndê ŋaê-ŋga, naŋ gauc nem mwasiŋ atu naŋ mac atap sa su, bu Anötö ndê ŋalau ti ŋawasi atu mbo whiŋ mac.

¹⁵ Aö gasôm yom dec hêganônŋ ŋandê ti ŋagêyô naŋ lau sêhôt tu sic yomsu nom-ŋga popoc-ŋga dom. Mba. Bu mêtê dandic ŋamalac ndu-ŋga, danem kaŋ gêt-ŋga ma

taŋgalôm lau daŋ si yom-ŋga, naŋ gic waê lau sêkêŋ whiŋ-ŋga dom. ¹⁶ Magoc mac bu ahôc ŋandê tu aŋkuc Kilisi-ŋga, naŋ mayam daôm dom, magoc ampiŋ Anötö bu iŋ hê Kilisi ndê ŋaê pi mac. ¹⁷ Bu ŋawapac bocke naŋ tap yac sa têt têt kwahic-ŋga, naŋ meŋ bu êŋsahê Anötö ndê lau yac muŋ. Bocdinaŋ oc ŋalêŋ mba bu lau naŋ sêkêŋ whiŋ Anötö ndê ŋawaê ŋayham dom, naŋ sêŋlêc saê ti ŋawapac têt têt ŋambu-ŋga. ¹⁸ Tôm yom naŋ sêto yêc naŋ sôm bu:

Lau gitêŋ naŋ sêtap Anötö ndê mwasiŋ nem ŋac si-ŋga sa, naŋ sêŋlêc ŋawapac dom. Bocdinaŋ lau naŋ daŋgapêc têt Anötö ma sêkôm sac ŋapaŋ, naŋ oc sêlhö su dom andô. *[Prov 11:31]*

¹⁹ Bocdinaŋ Anötö bu kêŋ ŋasawa têt lau bu sêkêŋ ŋawapac têt mac lau naŋ ati iŋ ndê, naŋ gauc nem yom daêsam e ahu mêtê ŋayham siŋ dom. Magoc akêŋ daôm sambuc asôc iŋ amba ŋapu, bu iŋ kêmasaŋ mac ti gêt hoŋ, ma oc hu mac siŋ dom.

5

Pita gêm la lau bata ma lau wakuc ti lau hoŋ

¹ Kwahic dec aô bu wanem la lau bata naŋ sêyob mac. Aô dauŋ ŋgac bata daŋ, ma aô dauŋ galic Kilisi hóc ŋandê ma mbac ndu. Ma aô oc wawêkaiŋ iŋ ndê ŋawasi naŋ oc meŋ sa tiawê têt bêc iŋ mbu meŋ-ŋga. ² Mac lau bata, ayob Anötö ndê domba naŋ sêmbo mac nem gôliŋ ŋapu, naŋ ŋapep. Akôm tu lau sêŋyaliŋ

mac sa ti sêkac mac-nga dom, me tu akôc ngaôli-nga dom, magoc ayob ñac ti atac ñayham ma ti nem ñalôm sambuc tu anem akiñ Anötö-nga. ³ Ma atôc dôhôn ñayham têtñ Anötö ndê domba nañ sêmbo mac ñapu. Mac ñadau ñac, magoc atoc daôm sa me akôm gêtñ ti ñaŋga têtñ ñac dom. ⁴ Ma têtñ ndoc Yisu, nañ ti lau sêyob domba-nga hoñ si ñgac atu, nañ mbu meñ, nañ iñ oc kôc mac sa ma kêtñ ngaôli ñayham ti ñawasi atu têtñ mac, nañ oc niŋga dom.

⁵ Mac lau wakuc, dañam wambu ti asôc nem lau bata ñapu. Ma mac lau hoñ akôc gauc daêsam pi daôm me apo daôm sa hóc gêlêc nem asidôwai dom, magoc ambo ti aŋgwiniñ daôm. Bu Anötö ndê yom dañ, sêto yêc bocdec bu:

Anötö kêtñwiñ lau nañ sêtoc dau sa, magoc kêmwasiniñ lau nañ sêtñgwiniñ dau. [*Prov 3:34*]

⁶ Tu dinañ-nga dec ambo Anötö ndê ñaclai ñapu ma aŋgwiniñ daôm, ma bocdinañ têtñ ndoc nañ iñ gêlic ñayham, dec iñ oc po nem waêm sa. ⁷ Gêtñ bocke nañ kêtñ wapac mac, nañ akêtñ sip Anötö amba, ñahu bu iñ gauc gêm mac ñapañ, ma tac whiñ bu nem mac sa.

⁸ Atimêtê daôm ñapep ma anem ali, bu mac nem ñacyo Sadañ kêsâlê ñasawa tu bu êntôm mac-nga ñapañ. Iñ gitôm layon nañ tañ atu ma kêsêlêñ kêtñgihi ñapañ ma kêsâlê gêtñ tu neñ-nga. ⁹ Alhac ñaŋga ma asap nem akêtñ whiñ dôñ bu akêtñ ñasawa dañ têtñ Sadañ dom, ma amasuc iñ su. Ma gauc nem bu mac nem asidôwai sêkêtñ whiñ-nga nañ sêmbo

nom ñagameñ hoñ, nañ sêñsahê ñawapac kain tigeñ tòm mac.

¹⁰ Anötö in mwasiñ hoñ ñadau nañ kêgalêm mac sa bu piñ mac dôn anem damiñ Kilisi, ma awêkaiñ in ndê ñawasi nañ oc niñga dom. Ñasawa sauñ in oc êñgaho mac su yêc ñawapac nañ kwahic dec mac ahôc, ma in oc ndic señeñ mac ma puc mac dôn ña in ndê ñaclai, bu alhac ñañga. ¹¹ In ndê ñaclai atu oc yêc ñapañ. Yomandô.

Pita gic bata ndê yom

¹² Sailas nañ galic gitôm aneñ asidôwa ñandô tu puc aô dôn-ñga, nañ gêm aô sa dec alu ato bapia apê dindec têt mac. Bapia dau bu puc yom pi Anötö ndê mwasiñ dôn bu gêt ñandô, ma êñgilí mac bu tamkwê mwasiñ dau ñapañ.

¹³ Lau sêkêtñ whiñ-ñga nañ sêndöc malac Babilon,* nañ Anötö kêgalêm sa sêti in ndê lau sêwhiñ mac, nañ sêkêtñ si acsalô têt mac. Ma Mak, nañ galic gitôm aneñ balê, nañ bocdinañ.

¹⁴ Akam daôm añkuc lau sêkêtñ whiñ-ñga si lêñ. Yom malô têt mac hoñ nañ akêtñ whiñ Kilisi.

---

* **5:13** Pita to yom pi malac Babilon, magoc lau daêsam gauc gêm bu yom dau hêganôn malac Rom.

Anötö ndê Yom Lêñsêw Wakuc
Bugawac: Anötö ndê Yom Lêñsêw Wakuc New
Testament

copyright © 2013 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bugawac

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Sep 2022 from source
files dated 17 May 2022

1dcc5a6c-3c1e-54e8-aa77-af18a3782048